

notitie

FORUM STANDAARDISATIE 23 september 2015 Agendapunt 2. Open standaarden, lijsten.

Bijlagen:	Geen
Aan:	Forum Standaardisatie
Van:	Stuurgroep open standaarden

Presentatie

1. Toelichting op de presentatie lijsten en procedure

Ter Kennisname

2. Stand van zaken lopende procedures
3. Update van de lijst met aanbevolen standaarden
4. Ontwikkeling van de beslisboom

Toelichting presentatie

1: Lijst met standaarden:

Op de lijst staan standaarden met een verschillende status.

- De status **verplicht** (pas toe of leg uit): Dit is de status voor open standaarden waarvan is afgesproken dat deze gevraagd moeten worden bij de inkoop van ICT. Het toepassingsgebied en organisatorisch werkingsgebied van de ICT aanbesteding bepalen naar welke standaard precies gevraagd moet worden.
- De status **aanbevolen** Deze status is voor open standaarden die veel gebruikt worden (gangbaar zijn) of standaarden die het Forum aanmerkt als veelbelovend.
- De status **in behandeling**: Deze status is voor open standaarden die nu in procedure zijn of het zijn standaarden waarbij de aanmelder nog aanvullende informatie moet leveren.
- De status **verwijderd**: Deze status is voor open standaarden die niet meer op de lijst staan. Dit kunnen ook oudere versies van de standaard zijn.

Voorheen was er ook een lijst met standaarden die wettelijk verplicht zijn. Deze is echter eenmalig opgesteld en wordt niet bijgehouden. Dit omdat er beperkte vraag is naar deze lijst en het veel capaciteit kost om deze lijst te onderhouden.

2: De procedure

Standaarden die in procedure zijn doorlopen een aantal fasen, namelijk:

- Aanmelden: iedereen kan een standaard aanmelden, wel moet er steun zijn vanuit een overheidsorganisatie.
- Intake: er volgt een intake gesprek met de indiener. Tijdens het gesprek worden gekeken naar de basiscriteria, de procedure en de standaard. Op basis hiervan volgt een advies aan het Forum wat de meest gepast procedure is. Een kleine toets (vaak bij een versiewijziging), de volledige toets (vaak bij een nieuwe standaard) of niet in behandeling (als het bijvoorbeeld geen standaard voor gegevensuitwisseling is).
- Expertonderzoek: experts vanuit verschillende overheden, bedrijfsleven en wetenschap bespreken de standaard en toetsen of de standaard voldoet aan de criteria.
- Openbare consultatie: de uitkomsten van het expertonderzoek gaan in consultatie. Tijdens deze periode kan iedereen zijn commentaar leveren. De openbare consultatie wordt breed onder de aandacht gebracht bij onze relaties.
- Advies van de stuurgroep open standaarden aan het Forum Standaardisatie: op basis van de openbare consultatie en het expertonderzoek geeft de stuurgroep open standaarden een advies aan het Forum Standaardisatie over de standaard. Het advies kan ook zijn om aanvullend onderzoek uit te voeren. Vaak worden ook adoptieadviezen meegegeven.
- Het Forum Standaardisatie besluit over het advies van de stuurgroep open standaarden en adviseert vervolgens aan het Nationaal Beraad (voorheen aan het College Standaardisatie) als de open standaard naar hun oordeel op een van de twee lijsten geplaatst kan worden.
- Het Nationaal Beraad besluit: het uiteindelijk advies ligt voor in het Nationaal Beraad Digitale Overheid. Zij besluiten definitief over opname op de lijst.

3: Type aanmeldingen

Er zijn verschillende soorten procedures die doorlopen kunnen worden, namelijk:

- Een nieuwe standaard voor op de lijst met de status verplicht;
- Een nieuwe standaard voor op de lijst met de status aanbevolen;
- Een nieuwe versie van een standaard die al op de lijst staat;
- Een nieuwe versie van een standaard die op de lijst staat met een aanvraag voor uitstekend beheer;

- Een statuswijziging van een standaard, van aanbevolen naar verplicht of andersom;
- Of een aanvraag voor het verwijderen van een standaard.

4: Basis toetsingcriteria (scope lijst)

Tijdens de intake wordt gekeken naar een drietal basis toetsingcriteria, namelijk:

- Interoperabiliteitsprobleem: er moet sprake zijn van een aanwijsbaar probleem bij het uitwisselen van gegevens. Er moet een 'business case' voor de standaard zijn.
- Organisatieoverstijgend gegevensuitwisseling: het is een de standaard voor gegevensuitwisseling over organisatiegrenzen heen. Dus tussen meerdere overheidsorganisatie en overheidslagen.
- Niet wettelijk verplicht: opname op de lijst is niet nodig als een standaard al wettelijk verplicht is

5: Inhoudelijke toetsingscriteria

- Toegevoegde waarde: aan de hand van 15 vragen wordt gekeken naar interoperabiliteitswinst en andere voordelen van de standaard en of deze overheidsbreed opwegen tegen de risico's en nadelen. Ook wordt gekeken naar concurrerende (internationale) standaarden;
- Open standaardisatieproces: aan de hand van 16 vragen wordt gekeken of het beheer en de doorontwikkeling van de standaard op een open, onafhankelijke, toegankelijke, transparante, zorgvuldige en duurzame wijze is ingericht;
- Draagvlak: aan de hand van 8 vragen wordt gekeken of er genoeg aanbieders van de standaard zijn en of gebruikers voldoende positieve ervaring met de standaard hebben;
- Opname bevordert adoptie: aan de hand van 2 vragen wordt gekeken of de opname op de lijsten het meest geschikte middel is om het gebruik van de standaard te bevorderen en welke status de standaard moet hebben.

6: Hoe verder, adoptie

Er wordt geen uitvoerig adoptieplan geschreven, wel wordt tijdens de procedure gekeken naar de adoptie van de standaard:

- Zo wordt in kaart gebracht welke maatregelen genomen kunnen worden om het gebruik van de standaard te bevorderen;
- Welke overheidsorganisatie vervolgens een rol kunnen vervullen bij het bevorderen van het gebruik van de standaard;
- Ook wordt gekeken wat het Forum kan bijdragen aan adoptie van de standaard.

7: Rollen en verantwoordelijkheden

Het Forum en het Nationaal Beraad zijn verantwoordelijk voor het verloop van de toetsingsprocedure en de besluitvorming. De standaarden, de toetsingscriteria en de adoptie maatregelen worden in het Forum en Nationaal Beraad bekrachtigd. In het geval van kleine wijzigingen op de lijst (bijvoorbeeld een beperkte versiewijziging) kan het Forum zelfstandig het besluit nemen om de lijst aan te passen.

Het Forum baseert haar besluit op de uitkomsten van het expertonderzoek en de openbare consultatie. Deze besluiten worden voorbereid door de stuurgroep open standaarden en het Bureau Forum Standaardisatie. Het Bureau organiseert namens het Forum de procedure en wijst voor iedere aangemelde standaard een begeleider aan.

Naast bovenstaande betrokkenen zijn bij de toetsingsprocedure ook betrokken: de indiener, de experts en een voorzitter. Het Bureau is verantwoordelijk voor de selectie van de experts en selecteert een onafhankelijk voorzitter. De voorzitter van de expertgroep is verantwoordelijk voor het opstellen van het expertadvies.

Ter Kennisname

Ad 2. Stand van zaken lopende procedures

Voor de volgende vier standaarden liep er een openbare consultatie tot 19 september.

1. WPA2 Enterprise voor het opzetten van veilige wifi-netwerken
2. SIKB0102 voor het uitwisselen van archeologische informatie
3. Dutch Revit Standard voor het uitwisselen van bouwmodellen (IFC bestanden) uit Autodesk Revit.
4. Basis Wetten Bestand voor het verwijzen naar wet- en regelgeving.

De reacties uit de openbare consultatie op de standaarden en de input van de expertbijeenkomsten worden nu verwerkt en liggen voor in de Forumvergadering van 28 oktober 2015.

Ook is Digikoppeling versie 3 nog in procedure. Eerst moet het gebruik van de nieuwe versie nog worden aangetoond en dient de compliancevoorziening voor WS-RM beschikbaar te zijn, voordat deze nieuwe versie opgenomen kan worden.

Ad 3. Update lijst met aanbevolen standaarden

Op dit moment loopt er een onderzoek of standaarden toegevoegd moeten worden aan de lijst met aanbevolen standaarden of dat standaarden op deze lijst moeten worden bijgewerkt. De uitkomst van het onderzoek is een selectie van standaarden die mogelijk relevant zijn voor opname. Hierbij focussen we ons op de thema's documenten en formaten, e-facturatie, internet en stelselstandaarden. Het thema beveiliging wordt meegenomen in het onderzoek naar beveiligingsstandaarden. De uitkomsten van het onderzoek gaan vervolgens in openbare consultatie. Op basis daarvan volgt het Forumadvies. De uitkomsten van dit onderzoek worden begin 2016 in het Forum verwacht.

Ad 4. Ontwikkeling van de beslisboom

Op dit moment zijn we bezig met het ontwikkelen van een webtool waarbij gebruikers aan de hand van een set vragen kunnen selecteren welke verplichte (pas toe of leg uit) standaarden ze moeten vragen bij het inkopen van ICT. Deze tool moet met name inkopers helpen bij het selecteren van de juist standaarden. De oplevering van deze tool staat gepland voor het eind van het jaar (2015).